

Despre acest volum

Editarea acestui volum a fost o datorie a savanților Institutului de Matematică și Informatică față de cei ce vor veni mâine în cercetare și care vor dori să cunoască începuturile acestui institut, față de cei ce i-au pus temelile pentru a le immortaliza meritele. A fost o datorie și față de întreaga comunitate științifică.

Sper că experiența de 40 de ani de activitate a institutului le va fi utilă și altor colective de cercetare, cel puțin, pentru a evita anumite abordări nu prea reușite.

Cînd am început lucrul asupra cărții eram conștienți de responsabilitatea ce ne-o asumăm, dar nici nu bănuiam de dificultățile cu care ne vom confrunta. Acum, cînd volumul vede lumina tiparului, am înțeles cîteva lucruri. Mai întîi - că nu am reușit să realizăm toate ideile în modul, în care le vedeam la demararea proiectului. Oricum, lansăm această carte fiindcă cu fiecă zi ne depărtăm tot mai mult de momentul formării institutului, rămîn tot mai pușini dintre acei care au participat din primele zile la edificarea lui, tot mai mulți sînt cei care nu mai pot mărturisi astăzi despre evenimentele la care au participat cîndva, fiind plecați departe, pe alte meleaguri sau chiar în lumea celor drepti.

La elaborarea acestei lucrări au participat nu numai cei ce au semnat anumite capitole, ci întregul colectiv al institutului. Date, cifre, evenimente - spre regret, nu tot ce ar merita să fie elucidat, veți găsi aici.

Aș dori să subliniez că multe destine științifice remarcabile, cunoscute astăzi la Academie sau la catedrele universitare, s-au format grație tangențelor lor cu institutul, cu fondatorii lui, ce au avut intuiția de a le descoperi harul de cercetător tinerilor absolvenți, "repartizați" în institut, de a-i îndruma conform aptitudinilor lor spre domeniile potrivite ale matematicii și informaticii, în care, de altfel s-au manifestat cu plenitudine.

Fondatorii au fost dascăli și în sensul obișnuit al cuvîntului - în calitate de conducători de doctorat, dar s-au afirmat ca modele profesionale și morale demne de urmat pentru numeroși tineri, care nu au fost discipoli nemijlociți ai profesorilor V.Andrunachievici, V.Belousov, I. Gohberg, A.Kuznețov și C.Sibirschi. Marele lor merit a fost crearea unui mediu profesional, dominat de bunăvoință și exigență în care tinerii au reușit să-și manifeste cele mai bune calități, afirmîndu-se ca veritabili oameni de știință.

Timpul a sedimentat o patină pe chipurile dascălilor noștri de altădată și astăzi îi vedem puțin altfel. Firește că au fost oameni ca toți oamenii cu calități și neajunsuri, dar cert este că s-au afirmat ca personalități care au influențat dezvoltarea științei și a Academiei.

Bineînțeles, nu sînt imparțial, dar cred că anume matematicienii, care au fondat școli științifice, de rînd cu alte personalități marcante din diverse domenii ale științei, au contribuit esențial la prosperarea cercetării în Moldova, inaugurarea unor noi direcții, la căutarea talentelor printre elevi (să ne amintim de mica academie "Viitorul") și studenți.

Sînt convins că cercetările în aplicațiile matematicii, pe lîngă sursele suplimentare de finanțare, ne-au permis să deschidem noi orizonturi ale matematicii, iar cercetările în domeniul informaticii ne-au plasat pe poziții ferme atît în țară, cît și peste hotare, ele antrenîndu-ne în proiecte de anvergură, inclusiv în edificarea societății informaționale – societate a cunoașterii și a cunoștințelor.

Fiecare colectiv, ca și fiecă persoană aparte, ajungînd la vîrsta maturității ar trebui să analizeze ce a reușit și ce nu, ce pași greșiți a făcut, căci doar astfel poate să-și continue perioada de activitate creatoare.

Aici însă nu am izbutit să facem o analiză profundă a rezultatelor obținute și a căilor parcurse, rămînînd ca cititorul însuși să dea o apreciere.

Am inclus în acest volum lista tezelor de doctorat, pregătirea cadrelor științifice de calificare înaltă constituind permanent o preocupare primordială a institutului.

Rezultatele cercetărilor finalizate pot fi urmărite în lista monografiilor și culegerilor editate.

Am intenționat să publicăm integral și lista doctorilor care activează sau au activat în cadrul institutului nostru, apelînd la toți cei ce-și mai amintesc de un coleg sau altul, inclusiv la cei care lucrează peste hotare. Mulți au fost receptivi la această doleanță și le mulțumim și pe această cale pentru ajutorul dezinteresat. Țin să menționez aportul inestimabil al prof. M.Popa, care a coordonat și a supravegheat pregătirea materialelor și, astfel, a devenit posibilă apariția acestui volum. Este de o mare importanță contribuția membrului corespondent V.Arnautov, prof. D. Lozovanu, dr. C.Ciubotaru, dr. Gr.Secieru, care au participat la discuțiile privind concepția acestui volum, cît și la pregătirea unor materiale.

Unul din promotorii concepției de a edita această carte a fost reg-

retatul dr. Iurie Pecerschi, care prin erudiția și experiența sa ar fi îmbunătățit esențial conținutul volumului. Lipsa lui o resimțim și în acest caz.

Un aport deosebit la realizarea acestui proiect l-au avut prietenii noștri Alexandru Gromov și Tatiana Rotaru, care pe parcursul anilor au adus la cunoștința publicului larg de cititori varietatea tematică a preocupărilor institutului și ale multora dintre cercetători. Dna T. Rotaru și-a asumat o sarcină grea, dar nobilă de a forma din idei și materiale separate o lucrare integrală. La investigarea arhivelor, colectarea unor materiale au participat doamnele Fevronia Burcă, Natalia Șpac și Tatiana Tofan. Și încă o precizare: dl. Andrei Radul a efectuat prelucrarea imaginilor, iar dr. Elena Boian și dna Silvia Cebanu - punerea în pagină a acestui volum. Tuturor le aduc cele mai sincere mulțumiri. .

Toate erorile, inexactitățile sau inadvertențele, aferente unui asemenea compendiu, mi le asum.

Constantin Gaidric